

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Franciscusinstituut te MELLE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 37614-37598

Instellingsnummer 37598

Instelling Sint-Franciscusinstituut

Directeur Marijke LYBAERT

Adres Tuinstraat 105 - 9090 MELLE

Telefoon 09-230.79.11

Fax 09-231.97.76

E-mail contact@sfimelle.be

Website <http://www.sfimelle.be>

Bestuur van de instelling Schoolcomité vh Sint-Franciscusinstituut

Adres Tuinstraat 105 - 9090 MELLE

Scholengemeenschap SGKSO De Bron Gent-Zuid

Adres Emiel Clauslaan 121 - 9800 DEINZE

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 11-01-2016,12-01-2016,13-01-2016,14-01-2016,15-01-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 15-01-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 01-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gino MALFAIT

Teamleden Marjan MEULEWAETER, Geert POLFLIET, Serge SAUBAIN, Bart WINDELS, Jean-Luc WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Bedrijfseconomie in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica (leerplan D/2013/7841/013)	8
4.1.1.2 Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel (leerplan D/2012/7841/056)	9
4.1.1.3 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/029 en D/2011/020)	11
4.1.1.4 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (D/2010/7841/001)	14
4.1.1.5 Natuurwetenschappen in tso tweede graad in de studierichtingen Handel en Handel-talen (leerplan D/2012/7841/079)	15
4.1.1.6 Plastische opvoeding in de eerste graad A en B-stroom (leerplannen D/2008/7841/044 en D/2011/026) en decoratieve technieken in het beroepsvoorbereidend leerjaar, Decoratie - Kantoor en verkoop (leerplan D/2013/7841/001).....	16
4.1.1.7 Wiskunde in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (leerplan D/2002/0279/048d).....	19
4.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	21
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	23
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	25
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	26
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	27
5.1 Leerbegeleiding.....	27
5.2 Evaluatiepraktijk	29
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
7.1 Wat doet de school goed?	33
7.2 Wat kan de school verbeteren?	33
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Sint-Franciscusinstituut in Melle bestaat uit twee administratieve scholen (Sint-Franciscusinstituut 1 en Sint-Franciscusinstituut 2) die als één pedagogisch geheel functioneren. Ze hebben de schoolnummers 37598 en 37614. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer.

Voor een volledig beeld van de school dienen de twee doorlichtingsverslagen dan ook samen gelezen te worden. Waar verder in de verslagen verwezen wordt naar 'de school', is de pedagogische eenheid bedoeld, tenzij dit uit de context anders kan opgemaakt worden. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in deze verslagen.

2 SAMENVATTING

Het onderwijsaanbod van het Sint-Franciscusinstituut in Melle omvat een eerste graad A en B-stroom en een bovenbouw aso waarin de meest voorkomende studierichtingen van het algemeen secundair onderwijs worden geprogrammeerd. Binnen de onderwijsvormen tso en bso organiseert de school een breed palet van studierichtingen binnen het studiegebied Handel. De school ligt in de wijk Vogelhoek, aan de rand van Melle nabij Merelbeke. De bereikbaarheid is goed, zowel per fiets als met het openbaar vervoer. In overleg met de gemeente wordt gewerkt aan een alsmear veiliger fietsnetwerk.

De visie van de school is gebaseerd op het christelijk opvoedingsproject met accent op de franciscaanse esprit. Vanuit veelvuldig overleg met het nagenoeg voltallig schoolteam hanteert de schoolleiding een hertaalde en geactualiseerde visietekst over dit opvoedingsproject als richtingsaanwijzer voor het concretiseren van het schoolleven. Deze concretisering vormt onderwerp van gesprek en is door de schoolleiding vastgelegd in een heel ruim gestoffeerd schoolwerkplan. Hetzelfde plan vormt een bepalend instrument voor de kwaliteitscoördinator. De schoolleiding is zich bewust van het belang van kwaliteitszorg en investeert om dit gegeven verder uit te werken. Tegelijk beseft de directie dat de doorvoering naar alle segmenten van het schoolleven een blijvend aandachtspunt is. Hoe dan ook heeft de school in vergelijking met de vorige schooldoorlichting (2007) op het vlak van kwaliteitszorg aanzienlijke vorderingen gemaakt. Voor wat het vakkenonderwijs binnen de basisvorming en het specifiek gedeelte betreft, ging het erkenningsonderzoek uit van een ruim aantal vakken, met name bedrijfseconomie, economie, Engels, fysica, muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, plastische opvoeding en wiskunde. Van alle onderzochte vakken voldoet de leerplanrealisatie. De leerplanrealisatie voor economie in aso derde graad alsook voor bedrijfseconomie in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica werd als een sterk punt van het vakkenonderwijs aangestipt. Daarentegen werd de leerplanrealisatie voor fysica en wiskunde in aso tweede graad binnen de studierichtingen Economie en Latijn als een verbeterpunt geformuleerd. De vakverslagen bieden meer info terzake.

Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is als bijzonder kwaliteitsvol bestempeld. Dit is enerzijds het resultaat van een traditie in ruime aandacht en daadkracht voor dit item. Anderzijds is de recente ombuiging naar een digitale en heel transparante uitbouw gekoppeld aan de zin voor reflectie een sterk punt van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Voor het kwaliteitsonderzoek werd de focus geplaatst op de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De leerbegeleiding op schoolniveau werd weerhouden als een kwaliteitsvol proces. Binnen de onderzochte vakken zit de leerbegeleiding evenwel op verschillende snelheden en is zowel de diepgang als de kwaliteit sterk verschillend. Voor een aantal doorgelichte vakken gaat dit onder meer samen met een leeromgeving die nog niet voldoende krachtig is uitgebouwd. De onderwijsinspectie beveelt daarom de schoolleiding aan om de kwaliteitszorg op vakniveau een belangrijke plaats in de agenda te geven en dit gekoppeld aan het uitwerken van een krachtige leeromgeving van de doorgelichte vakken.

De evaluatiepraktijk vertoont aanzienlijke leraar- en vakgebonden verschillen die variëren van kwaliteitsvol tot voor verbetering vatbaar. Het bijsturen van dit cruciaal onderwijsgegeven zit vervat in de oproep tot het algemeen versterken van de kwaliteitszorg op vakniveau. De onderwijsinspectie noteert voorts het doordacht implementeren van de evaluatiepraktijk als werkpunt voor de school. Het is positief dat dit meteen spoort met een actiepunt dat de school zelf agendeert voor de heel nabije toekomst.

Analyse van de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs leert dat deze zich veelal op het Vlaamse gemiddelde situeren. Een aantal cijfers zijn wel met voorzichtigheid te interpreteren omwille van de beperkte aantallen. De schoolleiding programmeert momenteel het verkennen van datageletterdheid bij het lerarenteam en dit vanuit een geleidelijke introductie in samenhang met de kwaliteitszorg. Een en ander moet dienen om het geboden onderwijs te screenen en aan te scherpen waar nodig. Dit waardevol initiatief etaleert de ontwikkelingsdynamiek van de school, die immers geregeld de kaart trekt van aspecten van onderwijsvernieuwing. Dit gunstig gegeven eist evenwel een noodzakelijke evenwichtsoefening inzake het bewaken van een beheersbare taaklast voor alle betrokkenen.

Het Sint-Franciscusinstituut van Melle biedt een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding. Deze wordt in aanzienlijke mate gedragen vanuit een professionele graadcoördinatie. Daarnaast biedt de school een scala aan gevarieerde activiteiten aan. Deze zijn goed op de leerlingenpopulatie afgestemd en zijn realiseerbaar dankzij een groot engagement van het schoolteam. Dit kwaliteitsvol werk draagt ook aanzienlijk bij tot het degelijk realiseren van de vakoverschrijdende werking (VOET). Een aantal van deze initiatieven zitten in het domein van de internationalisering van onderwijs. De totaliteit van dit aanbod, waarbij sommige activiteiten inspirerend zijn, vormt een krachtige hoeksteen voor de brede en harmonische vorming van de leerlingen. Het geheel geeft kleur en klank aan het leven op school.

Tot slot kan gesteld worden dat het positief en geordend schoolklimaat bijdraagt tot het welbevinden van de leerlingen en van het schoolteam. Dit vormt een mooi fundament voor het aanhouden van kwaliteitsvol onderwijs in combinatie met de werkpunten en uitdagingen van dit doorlichtingsverslag. Het geheel vormt een boeiende en klankrijke partituur voor het Sint-Franciscusinstituut van Melle.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	
Graad 1 B	muzikale opvoeding, plastische opvoeding	
Graad 1 Decoratie - Kantoor en verkoop	muzikale opvoeding, plastische opvoeding	plastische en decoratieve technieken
Graad 1 Handel	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	
Graad 2 TSO Handel	Engels, natuurwetenschappen	
Graad 2 TSO Handel-talen	natuurwetenschappen, wiskunde	
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica		bedrijfseconomie

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Bedrijfseconomie in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica (leerplan D/2013/7841/013)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het aanbod van leerplandoelen is volledig, evenwichtig en samenhangend. De leraren bieden de economische theorie in concrete, betekenisvolle contexten aan, waardoor het beheersingsniveau voldoende is afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. Ze vullen het leerboek daartoe waar nodig aan met relevant eigen materiaal. De leraren spelen ook voldoende in op de actualiteit en gebruiken hiervoor verschillende media. Projecten en didactische uitstappen dragen bij tot het levensecht aanbieden van de leerinhouden.

De leerlingen realiseren de boekhoudkundige leerplandoelen met behulp van een professioneel pakket. Ook de ondersteunende ICT-doelstellingen van het leerplan komen voldoende aan bod. Bij de geïntegreerde proef worden naast bedrijfseconomie en toegepaste informatica ook de taalvakken betrokken, wat de proef een voldoende geïntegreerd karakter geeft.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school voldoet aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen economie. Door een regelmatige inroosting in computerklassen hebben de leerlingen voldoende toegang tot een computer met internetaansluiting en de vereiste softwarepakketten. In de overige vaklokalen beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is representatief voor het geheel van de leerplandoelen. De leraren waken over een correcte spreiding van de vragen over de behandelde leerstof.

De evaluatie van het dagelijks werk gebeurt op basis van taken en toetsen. De geregelde feedback door de leraren verleent de evaluatie een voldoende formatief karakter. In overeenstemming met de schoolbrede afspraak ter zake neemt de vakgroep ook vakgebonden attitudes op in het dagelijks werk. Ze is hierbij nog zoekende naar een eenduidige en transparante afbakening van het concept 'vakattitudes', en naar haalbare en objectieve manieren om ze te evalueren.

De toetsen, taken en examens bevatten zowel kennis-, toepassings- als inzichtsvragen. De leraren bevragen de leerplandoelen in contexten en met behulp van de actualiteit. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag. De vragen zijn afgestemd op het talig niveau van de leerlingen en zijn duidelijk.

Voor de evaluatie van de geïntegreerde proef wordt een transparante en evenwichtige puntenverdeling per vak gehanteerd. Behalve op het inhoudelijke aspect staan er ook punten op attitudes. Zowel het proces als het product worden in de eindscore verrekend.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leraren slagen erin een krachtige leeromgeving te creëren. De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer, en de meeste leerlingen zijn actief bij het lesgebeuren betrokken. Het cursusmateriaal is gestructureerd en aangepast aan het talig niveau van de leerlingen. De leerlingen krijgen voldoende gelegenheid om de leerstof zelfstandig of in kleine groepjes te verwerken, in te oefenen en toe te passen. Via de elektronische leeromgeving stellen de leraren heel wat extra materiaal ter beschikking.

De leerlingen weten op voorhand wat van hen verwacht wordt voor de toets of het examen. De leraren geven feedback wanneer ze verbeterde taken, toetsen of examens teruggeven. De leerlingen kunnen ook rekenen op een uitgebreid aanbod aan remediëringsactiviteiten. De vakgroep begeleidt instromers uit andere studierichtingen in functie van hun beginsituatie.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroepwerking genereert duidelijke positieve effecten op het vlak van leerplanrealisatie en evaluatiepraktijk. De leraren werken gestructureerd samen, over de leerjaren, studierichtingen en onderwijsvormen heen. Ze scholen zich ook geregeld bij en verspreiden de opgedane kennis.

4.1.1.2 Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel (leerplan D/2012/7841/056)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelen in voldoende mate. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplanrealisatie voldoet. De leerplandoelen worden in voldoende mate aangeboden. Het taalonderwijs is voldoende en in toenemende mate vaardigheidsgericht. De leraren bewaken het evenwicht in het aanbod van de vaardigheden en de ondersteunende kennis. Het aanbrengen van de lexicale en grammaticale leerinhouden gebeurt geïntegreerd in zinvolle opdrachten, maar er is zeker ruimte voor de uitbreiding van het aanbod aan taaltaken. De opdrachten en taken situeren zich doorgaans op de verwerkingsniveaus die de leerplannen aangeven. De leerlingen krijgen de variatie aan tekstsoorten aangereikt, met de verschillende leesdoelen die het leerplan vereist. Het tekstmateriaal is authentiek of semi-authentiek. De ICT-vaardigheden worden binnen de beschikbare middelen in voldoende mate behandeld, maar van maximale ontplooiing van alternatieve, geïntegreerde werkvormen is nog weinig sprake.

Er is aandacht voor strategieën en vakattitudes, zij het op een niet systematische manier. De leraren bewaken de verticale samenhang van het curriculum binnen de graad. Maar over de graden heen is een gemeenschappelijke opbouw nog in ontwikkeling.

De algemene leerplandoelstelling dat taalbeschouwing op te vatten is als reflectie die talig handelen ondersteunt, is herkenbaar aanwezig in het curriculum, maar de lesactiviteiten zijn nog niet volledig doordrongen van deze visie. De bekommernis van de leraren voor vormcorrectheid boven de communicatiewaarde van taal ligt hier mee van aan de basis.

De leraren hebben voldoende aandacht voor de interculturele component. Extramurale activiteiten of de leerlingen in contact brengen met native speakers waren de afgelopen jaren eerder uitzonderlijk.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is volledig en vrij evenwichtig. Recent werd de opdeling tussen kennis en vaardigheden vervangen door een driedelige opdeling, waardoor het communicatieve aspect meer uitgesproken aan bod moet komen in de beoordeling. In de praktijk is deze transfert nog niet optimaal en worden onder de noemer “communicatie” ook nog louter grammaticale of lexicale leerinhouden getoetst.

De vaardigheden komen in voldoende mate aan bod en de toetsing gebeurt op het vereiste beheersingsniveau. De toetsing van de luistervaardigheid is vrij beperkt. Hoewel de leraren de ondersteunende kennis maximaal opnemen in geïntegreerde opdrachten, komt contextloze toetsing van grammaticale en lexicale leerinhouden op examens nog voor. De toetsing van leesvaardigheid gebeurt dikwijls louter aan de hand van inhoudsvragen. De bepaling van het globale onderwerp en gedachtengang en het vormen van een eigen mening ontbreken soms in de evaluatie.

De leraren maken gebruik van evaluatieroosters met objectieve beoordelingscriteria, die op zich leerondersteunend zijn en de transparantie van de leerdoelstellingen verhogen. De cesuren voor de gebruikte puntenschalen zijn meestal nog niet uitgewerkt.

Vormen van zelfevaluatie en peerevaluatie winnen ook aan belang. Er is reflectie op eigen schrijfproducten met feedback van de leraar. Procesevaluatie is uitzonderlijk.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over een didactisch aangekleed vaklokaal Engels. Niet alle lessen Engels kunnen echter in dit lokaal doorgaan. De lokalen zijn ruim genoeg voor activerende werkvormen, maar de klasopstelling is overwegend klassiek. Alle leslokalen beschikken over een computer, een beamer en internet. Dit maakt ICT-integratie in de lessen mogelijk. Maar voor een systematische implementatie op leerlingenniveau is de uitwijking naar computerlokalen noodzakelijk. De beschikbaarheid van woordenboeken is te beperkt.

Onderwijsorganisatie	De veelvuldige personeelsswissels binnen het vakgebied vormden een rem op ontwikkeling van de expertise en slagkracht van de vakgroep. Ondanks deze discontinuïteit slaagden de leraren erin om de leerplanrealisatie maximaal te bewerkstelligen binnen de gegeven context.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Er heerst een ordelijk en respectvol leerklimaat in de lessen. Die zijn interactief en gevarieerd, maar dikwijls leraargestuurd. Het onderwijsleergesprek neemt nog een belangrijke plaats in, wat minder aansluit bij het vaardigheidsgericht leren. De leraren zijn gericht op leerwinst bij de leerlingen. De communicatie verloopt doorgaans in de doeltaal. Leerlingen onderling spreken niet altijd Engels, waardoor ze spreekkansen missen. Taaltaken, activerende werkvormen en projectwerking komen voor, maar zijn nog eerder uitzondering dan regel. De leerlingen krijgen gerichte, mondelinge en schriftelijke feedback op hun leerprestaties. Meestal moeten ze de fouten verbeteren. De leraren geven extra uitleg of remediëringsoefeningen aan de leerlingen die daar behoefte aan hebben.
Deskundigheidsbevordering	De vakgroep Engels overlegt geregeld formeel en informeel over didactisch-pedagogische materies, leerinhouden, leervorderingen, leerlijnen en gevolgde nascholingen. Via mondelinge feedback en het digitaal platform worden gevolgde nascholingen ook gedeeld. Er is een relatieve openheid onder de collega's, maar co-teaching of elkaars lessen bijwonen is niet gebruikelijk. Er is wel reflectie over leerlingenresultaten, maar een grondige analyse met het oog op de bijsturing van het onderwijsleerproces en de leerinhouden is nog niet gebeurd. De uitwisseling en het overleg over de talen heen, in het bijzonder over de leerlingevaluatie, is beperkt. De collegialiteit binnen en tussen de vakgroepen talen en de aanwezige expertise openen perspectieven op een gedeelde, gelijklopende en transparante, verdere uitbouw van de evaluatiepraktijk en de onderwijsleerprocessen.

4.1.1.3 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/029 en D/2011/020)

Voldoet

De leerplanrealisatie gebeurt kwaliteitsvol vanuit een ernstige taakbekommernis en het muziekonderwijs neemt een verdienstelijke plaats in binnen de basisvorming van de eerste graad. Het ruime engagement binnen het hele schoolleven heeft een positieve weerslag op het realiseren van het muziekonderwijs.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerplanbehandeling vertrekt vanuit planningsdocumenten die als werkinstrumenten worden ingezet. Deze zijn opgesteld volgens de muzikale omgangsvormen, wat een interessante en richtinggevende keuze is. De behandeling van de omgangsvormen is vrij evenwichtig. De leerplandoelstellingen en dito leerinhouden inzake het ontwerpen en improviseren kunnen nog ruimer uitgewerkt worden.
---	--

Het zingen krijgt de verdiende aandacht. Het liedrepertoire is goed afgestemd op de verschillende lesgroepen en zowel de zang a capella als het zingen met begeleiding zijn aan de orde. Het liedrepertoire wordt voldoende vernieuwd. Er gaat aandacht naar het inzingen, waarbij verschillende zangtechnische en vocale aspecten behandeld worden. Dit laatste wordt soms gekoppeld aan vocale creativiteit, wat een pluspunt is.

Het instrumentaal musiceren gebeurt. Het verdient aanbeveling om meer werk te maken van het inspelen via instrumentale solfège en allerlei speeltechnische vooroefeningen in functie van de uit te voeren muziek. Dit voorkomt het ongeduldig wachten van de leerlingen, verhoogt het speelplezier en versterkt het uiteindelijke leerproces, bijvoorbeeld qua aanvoelen van de maatsoort en het opgegeven tempo houden.

Het muziekbeluisteren wordt degelijk ingevuld en vertrekt vanuit de genrevrije benadering. De leerlingen komen met veel stijlen en genres in contact, en dit via uiteenlopende lesmomenten. De muziekfragmenten zijn met zorg geselecteerd en gedoseerd. De geluidsapparatuur is goed.

Spreken over muziek, als realisatie van de leerdoelen inzake het verwoorden van individuele ervaringen bij het omgaan met muziek, is degelijk aan de orde. Een en ander heeft een link met het talenbeleid dat overigens binnen het geboden muziekonderwijs een heel bewuste en kwaliteitsvolle invulling krijgt. Ook de omgang met het algemeen Nederlands met voorbeeldfunctie van de leraar, is degelijk.

De muzieklessen worden gevarieerd ingevuld zodat vaak een ruim aantal leerdoelen binnen eenzelfde les worden behandeld. De implementatie van ICT gebeurt en wordt ingezet waar het een meerwaarde kan bieden. De muzikale actualiteit wordt behandeld indien relevant.

De muziekles doorbreekt geregeld de klasmuren en dit is positief. Dit gebeurt onder meer via de koorwerking en het instrumentaal ensemble, die klank en kleur geven aan bepaalde schoolinitiatieven en onderwerp en thema vormen bij internationaliseringsprojecten. Specifiek voor de eerste graad is de inbreng van muzikale activiteiten tijdens de brugdagen. Geregeld worden ook bruggen gebouwd naar andere schoolvakken.

Samengevat kan gesteld worden dat het muziekonderwijs een stevige toon zet binnen de brede en harmonische vorming van de leerlingen op schoolniveau. Muzikale opvoeding binnen de eerste graad levert voor de leerlingen een mooie bijdrage aan de basisvorming.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is in overleg tussen schoolleiding en leraar uitgewerkt als permanente evaluatie. De schriftelijke evaluaties sporen met de eigenlijke muzieklessen. Zowel de opmaak als de correcties zijn voortreffelijk. Bij het schriftelijk evalueren komt het gebruik van klinkende muziek te weinig voor. Het is aangewezen om het merendeel van de vragen dermate om te buigen zodat ze alleen via het inzetten van geluids- of beeldfragmenten kunnen opgelost worden.

Het evalueren van de muziekpraxis zit in een ontwikkelingsfase en vertrekt al behoorlijk van juiste en haalbare criteria. Omwille van de beheersbaarheid van de evaluatiepraktijk is het aangewezen om de specifieke criteria voor zingen, spelen en ontwerpen zorgvuldig te verkavelen over de twee leerjaren van dit graadleerplan.

Binnen het muziekonderwijs wordt degelijk geïnvesteerd in rapporteringspraktijk. De leerlinggerichte feedback en toelichting is een voorbeeld van goede praktijk. Dit wordt overigens gekoppeld aan het ter inzage aanbieden van de gemaakte toetsen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerbegeleiding binnen het muziekonderwijs is met zorg en ernst uitgebouwd. Ze is verankerd aan het pedagogisch project van de school en heeft linken met de werking gelijke onderwijskansen (GOK).

De kunstzinnige inbreng van de leerlingen krijgt onder meer gestalte via het degelijk initiatief 'Vleugels voor jouw talent'. Dit project is uitgewerkt met een kwaliteitsvolle voorbereiding vanuit een goede, maar intensieve coaching. Het valt te overwegen om dit mooi initiatief één keer per graad aan te bieden, en dit omwille van de intensiviteit voor alle betrokkenen.

De leerlingen die ook muzikles volgen in het deeltijds kunstonderwijs worden geregeld aangesproken om hun muzikale kwaliteiten te laten horen en zien. Het ingezette lesmateriaal in de eerste graad A-stroom biedt niet veel ondersteuning naar 'leren leren'. Daarentegen is het lesmateriaal voor de leerlingen van de B-stroom veel sterker uitgewerkt qua leerondersteuning. De leerlingen komen graag naar de muzikles, zo blijkt uit geobserveerde lesmomenten. Het aantal klasafspraken is bewust beperkt en de leerlingen kennen de vastgelegde afspraken. De interactie binnen de muzikles is goed, de instructie is helder en de les heeft over het algemeen een vrij rustig verloop. De onderwijstijd wordt goed benut en kan voor de muzikles nog winnen door een andere organisatie van de klasrijen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De minimale materiële leerplanvereisten zijn aanwezig. Daarnaast zijn aanzienlijk meer leermiddelen voorradig, gelet op het brengen van actueel muziekonderwijs. De schoolleiding investeert in leermiddelen en werkt dit uit via een budgettering per schooljaar. Voor de koorwerking is een uur bijzonder pedagogische taken ingeschreven.

Het schoolmeubilair is degelijk en afgestemd op de ergonomie van de leerlingen. Akoestiek, verluchting en verlichting zijn volgens de vastgelegde normen.

Het lokaal is net voldoende groot. Het muziekpedagogisch comfort zou evenwel aanzienlijk ruimer worden in een muzieklokaal met zowel een deel voor schrijfmomenten als een deel om te musiceren. Deze uitwerking zou ook de lestijd ten goede komen door de tijd weg te werken die nu nodig is voor het steeds weer opstellen en opbergen van de instrumenten.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

De participatie aan specifieke nascholingsinitiatieven is ruim en er zijn goede contacten met de pedagogische begeleidingsdienst en de muziekleraren van de scholengemeenschap. Het engagement binnen de werking gelijke onderwijskansen komt evenzeer het muziekonderwijs ten goede. In de school zelf is er voor wat de vakwerkgroep betreft aansluiting met de vakgroep godsdienst. Om de professionalisering te verrijken kan het af en toe aansluiten bij de vakgroep Nederlands en/of moderne vreemde talen of plastische opvoeding/esthetica interessant zijn en nieuwe muzikeducatieve perspectieven openen.

4.1.1.4 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod is volledig, met aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden en wetenschap en samenleving.

Onderwijsaanbod Alle thema's worden aangeboden. Het aanbod van de leerplandoelstellingen vertrekt regelmatig van de leerstrategieën uit het leerplan (verbanden leggen, in concrete voorbeelden aantonen, vanuit waarnemingen indelen,...). Het is evenwichtig en voldoende verspreid over de verschillende leerplandoelstellingen. De lessen zijn contextrijk, onder andere door visuele ondersteuning via filmpjes en demonstratieproeven.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De wetenschappelijke vaardigheden en de leerplandoelstellingen met betrekking tot wetenschap en samenleving komen voldoende aan bod. De methodiek van het werkboek bepaalt veelal het lesverloop. Leerlingen zelf informatie laten opzoeken en uitwisselen of een hypothese laten formuleren, komen onvoldoende aan bod. Leerlingen voeren een biotoopstudie uit. Hierbij komen metingen en waarnemingen aan bod, maar niet alle leerlingen kunnen metingen uitvoeren wegens onvoldoende meetinstrumenten. Tijdens de lessen komen leerlingen eveneens in contact met het opzetten van eenvoudige onderzoeken, maar ook hier werkt de uitrusting belemmerend om elke leerling actief de verschillende fasen van het onderzoek of de meting te laten doorlopen. Leerlingen maken kennis met microscopie: ze leren de microscoop correct gebruiken en leren eenvoudige preparaten te maken.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De lessen vinden plaats in een wetenschapslokaal met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Het oogt echter verouderd en weinig uitdagend. Leraren beschikken over voldoende demonstratiemateriaal, maar voor leerlingenexperimenten is de uitrusting niet altijd toereikend voor het aantal leerlingen in een lesgroep. Binnen het masterplan zijn nieuwe wetenschapslokalen gepland.

ICT wordt als leermiddel in de lessen gebruikt bij visualisaties. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is veeleer beperkt. De school zorgt voor een vlotte toegang tot verschillende multimedialokalen, maar hiervan maken de leraren zelden gebruik.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatiepraktijk is veeleer product- dan procesgericht.

De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld en voldoende visueel ondersteund. Sommige vragen zijn kennisgericht, andere vragen zijn meer gericht op de leerplandoelstellingen en meten niet enkel het geheugenwerk.

De algemene doelstellingen (wetenschappelijke vaardigheden, wetenschap en samenleving) worden te weinig opgenomen in de evaluatiepraktijk, in tegenstelling tot wat het leerplan vraagt.

Leerbegeleiding De lessen verlopen zeer gestructureerd met het onderwijsleergesprek als meest gebruikte werkvorm. De leraren trachten via demonstratieproeven en visualisaties de lessen contextrijk aan te bieden. Leerlingen leren gericht waar te nemen.

*Preventief
Curatief*

Het actief leren krijgt iets minder plaats in het leerproces. Tijdens de lessen kan 'het leren in interactie' nog toenemen.

Leraren bieden taalsteun bij het hanteren van nieuwe/wetenschappelijke begrippen.

Het cursusmateriaal en de presentaties op het digitaal leerplatform bieden voldoende ondersteuning en vertrekken duidelijk vanuit de wetenschappelijke waarneming.

4.1.1.5 Natuurwetenschappen in tso tweede graad in de studierichtingen Handel en Handel-talen (leerplan D/2012/7841/079)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod en de evaluatiepraktijk zijn nipt voldoende.

Onderwijsaanbod Alle leerinhouden gekoppeld aan de leerplandoelstellingen komen aan bod. De leraren organiseren voldoende uren laboratoriumoefeningen. Bewaking van het evenwicht en het beheersingsniveau blijven echter aandachtspunten. Zo krijgt het onderdeel metrologie meer aandacht dan het leerplan vraagt en overheerst bij bepaalde thema's de kwantitatieve benadering in plaats van de kwalitatieve. Bij de uitwerking van de lessen primeert het gebruik van het handboek en niet het leerplan. Hierdoor staan de algemene doelstellingen (onderzoekend leren, wetenschap en samenleving, attitudes) minder centraal. Bij de laboratoriumoefeningen is er weinig ruimte voor leerlingeninitiatief zoals leerlingen zelf het probleem laten herkennen, de hypothese laten formuleren, de invloedfactoren laten inschatten en oplossingen zoeken.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De lessen vinden plaats in een wetenschapslokaal met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Het oogt echter verouderd en weinig uitdagend. Leraren beschikken over voldoende demonstratiemateriaal, maar voor leerlingenexperimenten is de uitrusting niet altijd toereikend voor het aantal leerlingen in een lesgroep. Binnen het masterplan zijn nieuwe wetenschapslokalen gepland.

ICT beperkt zich tot projectie van ondersteunende presentaties en illustraties tijdens de lessen. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is beperkt. De school zorgt voor een vlotte toegang tot verschillende multimedialokalen, maar hiervan maken de leraren zelden gebruik.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingresultaten zijn minder goed in een aantal lesgroepen. De evaluatiepraktijk is evenwichtig verdeeld over de verschillende leerplanthema's. De toetsen en taken bereiden niet altijd voldoende voor op de vraagstelling bij de examens. De vraagstelling bij examens is gevarieerd en contextrijk. Ze peilt naar kennis, inzicht en toepassing. De afstemming van de vragen op de leerplandoelstellingen is wisselend. Via de beoordeling van de laboratoriumoefeningen is er een voorzichtige aanzet om de algemene doelstellingen (onderzoekend leren, wetenschap en samenleving...) op te nemen in de evaluatiepraktijk.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen gestructureerd met het onderwijsleergesprek als meest gebruikte werkvorm. Er is voldoende aandacht voor demonstratieproeven en het contextrijk aanbieden van de leerinhouden. Het gebruik van extra leerondersteunend materiaal naast het werkboek verschilt per leraar. Bij moeilijkheden voor het vak krijgen leerlingen extra remediërslessen.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De werking van de overkoepelende vakgroep wetenschappen blijft beperkt tot de bespreking van praktische en organisatorische aspecten en opgelegde onderwerpen vanuit het beleid. Het werken aan de concretisering van leerlijnen, het aanbod en de evaluatie van de algemene doelstellingen en het nadenken over het profiel van de doelgroep zijn uitdagingen voor de vakgroep. Veel wetenschapsleraren volgen nascholing; het is echter niet duidelijk hoe de leraren de opgedane expertise integreren in de lespraktijk en verspreiden onder de collega's. De diverse invulling van de lesopdrachten en het ontbreken van een structureel ingebouwd overlegmoment bemoeilijken inhoudelijk vakoverleg.

4.1.1.6 Plastische opvoeding in de eerste graad A en B-stroom (leerplannen D/2008/7841/044 en D/2011/026) en decoratieve technieken in het beroepsvoorbereidend leerjaar, Decoratie - Kantoor en verkoop (leerplan D/2013/7841/001)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden. De evaluatiepraktijk is valide. De leerbegeleiding is afgestemd op de noden van de leerlingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren vermelden in hun jaarplannen bij elke opdracht de beeldelementen die aan bod zullen komen, de gebruikte materialen en technieken en de mogelijk toepasbare werkvormen. In een aparte rubriek verwijzen ze naar de leerplandoelstellingen en de vakoverschrijdende eindtermen die aan bod komen. Ondanks deze sterke opbouw van de documenten is er geen zicht op het evenwicht tussen de leerplandoelstellingen. In de verticale leerlijnen is vooral ingezet op het zelfstandig werken. Horizontaal zijn er afspraken gemaakt om de gelijkgerichtheid te bewaken.
---	--

De leerplancomponent 'waarnemen' wordt goed gedocumenteerd door de leraren en overzichtelijk aangeboden aan de leerlingen. De invalshoeken zijn breed: de leraar kaart zowel perceptie, gerelateerde kunstenaars als maatschappelijk relevante feiten aan. Het gedeelte dat de leerlingen zelf onderzoeken is echter beperkt en gebonden aan een strak kader. Tijdens het onderzoeksproces worden ook specifieke begrippen aangebracht. Hiertoe beschikken de leerlingen over een zelf aan te vullen 'begrippenlijst' in hun werkmap.

De component 'vormgeving' komt uitgebreid aan bod. Verschillende technieken worden onderzocht en uitgetest door de leerlingen. In de opdrachten is een duidelijke groei te zien. Nieuwe technieken worden aangeboden, of gekende technieken verder uitgediept.

De leraren leggen sterk de nadruk op de component 'verwoorden en attitudes'. De leerlingen worden door zelfevaluatie op het einde van de opdracht gestimuleerd om te praten over hun werk, maar evengoed over hun houding in de klas. De leerlingen bespreken aspecten zoals netheid, accuratesse of het werken in groep.

In het beroepsvoorbereidend leerjaar (BVL) werkt het vak decor op eenzelfde manier. Dit verhoogt de duidelijkheid voor de leerlingen. De opdrachten sluiten mooi aan bij de suggestie van het leerplan om dit vak als 'smaakmaker' voor het beroepenveld Decoratie aan te wenden. De leerlingen maken kennis met basistechnieken en -vaardigheden die hen later van pas kunnen komen. Ook maken ze tijdens de lessen nuttige producten voor het aankleden of decoreren van specifieke activiteiten van de school zoals het toneel of de oud-leerlingenavond. De leraren hebben oog voor vakoverschrijdend werken. Een opdracht in het verlengde van de lessen Frans was een eerste aanzet. Dit viel zo goed mee dat nu andere pistes onderzocht worden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het toegewezen lokaal voor plastische opvoeding is ruim, met licht van twee kanten. De leraren geven aan dat een adequate verduistering nog steeds ontbreekt. De enige wasbak voldoet nipt. De computer en beamer werden onlangs aangevuld met een scanner. Ze worden adequaat ingezet door de leraren. Er zijn voldoende kasten aanwezig om het vakmateriaal en het werk van de leerlingen in op te bergen. Een beurtrol bij de leerlingen in het verdelen en opruimen van het materiaal zorgt voor een vlot en rustig lesverloop.

Voor decor in het BVL wordt een ander lokaal gebruikt. Ook dit lokaal is ruim en correct ingericht. Enkel de wasbak ontbreekt. De leerlingen moeten op de gang om daar een wasbak te gebruiken. Toezicht van de leraar is nodig om de hinder voor andere lessen te beperken.

Her en der zijn in de school leerlingenrealisaties terug te vinden. Dit zou nog uitgebreid kunnen worden.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de meeste opdrachten hoort een zelfevaluatieblad voor de leerling, die zowel door een schriftelijke neerslag als met punten zijn werk inschat. Door dit achteraf met de leraar te bespreken is het een waardevol element in het ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Dit document wordt nog niet standaard gebruikt bij alle opdrachten. De inspectie vond evengoed opdrachten terug waarbij slechts één punt gegeven werd door de leraren. De vakgroep gaf aan dat zij nog zoekende was naar een voor alle partijen bevredigende vorm van evalueren. Zij willen hierbij inzetten op gelijkgerichtheid, transparantie en een gezond evenwicht tussen proces en product.

Het niveau van de gerealiseerde werken is goed. De verscheidenheid van de afgewerkte producten toont de aandacht van de leraren voor de eigen creativiteit van de leerlingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Bij de meeste opdrachten hoort een stappenplan dat de leerlingen begeleidt in hun werkproces en stimuleert tot zelfstandig werken. De leerlingen kunnen experimenteren met verschillende technieken om tot het uiteindelijke product te komen. Het thuiswerken wordt zoveel mogelijk vermeden.

De leraren benutten de schaarse lestijd door het gebruik van eigengemaakt ondersteunend materiaal. De leerlingen kunnen gebruikmaken van voorgedrukte bladen om op verder te werken. Dit geeft ruimte aan de leraren om leerlingen individueel of in kleine groep te begeleiden. Tevens beschikken de leraren over extra opdrachten voor de snellere leerlingen.

De leerlingen brengen alle documenten overzichtelijk samen in een werkmap. Hierin is echter weinig terug te vinden van persoonlijke notities, eigen ideeën, voorontwerpen of studiewerk. De werkmap zou met deze elementen kunnen uitgroeien tot een heuse procesmap, en voor de leerlingen een belangrijk instrument betekenen om over dat proces te reflecteren.

In het BVL valt op dat de klas zeer heterogeen is. Hier wordt handig op ingespeeld door diverse leervormen te hanteren. Een doordachte verdeling van de leerlingen bij groepswork stimuleert het 'van elkaar leren'. De resultaten van de groep verzachten de tekorten van een individu, wat de dynamiek van de klas ten goede komt. Bij de zelfevaluatie achteraf ligt de nadruk sterk op het aspect 'werken in groep', waardoor de leerlingen aangezet worden na te denken over de invloed van hun handelen in het groepsgebeuren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

De vakgroep levert goed werk door buiten de praktische aspecten ook de leerplanstudie en de leerlingenevaluatie regelmatig in de kijker te zetten. In hun zoekproces naar andere en betere vormen van evalueren hebben de leraren hulp van de pedagogische begeleidingsdienst gekregen.

De nascholing beperkt zich voornamelijk tot vaktechnische opleidingen. De feiten hierboven tonen aan dat er nood is aan pedagogisch-didactische bijscholing om bijvoorbeeld zelfstandig een degelijk evaluatie-instrument te ontwikkelen.

De leraren engageren zich sterk in het schoolgebeuren. Zij werken mee aan de schoolkrant, geven drukwerk vorm en helpen – samen met de leerlingen – aan het decoreren van de school en bij diverse schoolactiviteiten.

4.1.1.7 Wiskunde in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (leerplan D/2002/0279/048d)

Voldoet

Nagenoeg alle leerplandoelstellingen komen met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie toont aan dat de leerlingen de meerderheid van de eindtermen en leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep biedt nagenoeg alle leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aan. De leraren plannen de lessen nauwgezet.

Het vormt voor de vakgroep echter nog een uitdaging om de diepgang te laten aansluiten bij het profiel van de studierichting: sommige doelen bieden de leraren op een hoger beheersingsniveau aan dan wat het leerplan vereist. In het licht van de zeer teleurstellende studieresultaten, maakt deze keuze het aanbod onvoldoende evenwichtig. De leerlingen krijgen immers minder leer- en oefentijd om de basisdoelen te verwerven. Onder meer de volgende doelen interpreteert de vakgroep onvoldoende leerplangericht: de rekenmachine gebruiken bij berekeningen met getallen in decimale vorm en breukvorm (leerplandoelstelling 1g17, eindterm 12), eentermen en veeltermen optellen, aftrekken en vermenigvuldigen (leerplandoelstelling 1g29), vraagstukken oplossen in verband met inhoud van ruimtefiguren (leerplandoelstelling 1m14), statistische gegevens uit frequentietabellen en diverse grafische voorstellingen interpreteren (leerplandoelstellingen 2s28 en 2s29, eindterm 28) en gemiddelde, mediaan en interkwartielafstand interpreteren (leerplandoelstellingen 2s30 en 2s31, eindterm 29).

Volgende doelen krijgen geen of ruim onvoldoende aandacht: in een gegeven formule de waarde van een veranderlijke berekenen bij vervanging van de andere veranderlijken door een getal (leerplandoelstelling 1g25, eindterm 21) en in een punt van een cirkel de raaklijn aan de cirkel construeren (leerplandoelstelling 2m8).

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De klaslokalen voldoen aan de minimale materiële vereisten in het leerplan. Alle leraren beschikken over een beamer. Zij integreren allerhande wiskundige software in de lessen. De leraren zetten het digitaal leerplatform in ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De leerlingen bereiken de ICT-verwachtingen in het leerplan. Zij maken frequent en functioneel gebruik van een rekentoestel.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De vragen zijn helder geformuleerd. Er gaat aandacht naar verschillende (open en gesloten) vraagvormen. De evaluatie is transparant. De examens en toetsen bevragen alle vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, rekenvaardigheid), hoewel de vakgroep rekenvaardigheid veelal accentueert. De gemeenschappelijke examens in parallelklassen verhogen de objectiviteit.
	De school beschikt over een gelijkgerichte manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Omdat de vakgroep binnen het vak wiskunde naast de vakattitudes ook een aantal leefattitudes beoordeelt, is de attitude-evaluatie onvoldoende transparant. De vakgroep bewaakt onvoldoende of de evaluatie van de doelen op een hoger beheersingsniveau geen effect heeft op de studiesanctionering.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen veelal rustig en gestructureerd. De leraren hebben aandacht voor de preventieve leerbegeleiding. Ze bieden stappenplannen en leerstrategieën aan. Ze besteden veel aandacht aan het gebruik van wiskundetaal, zowel in woorden als in symbolen. Door een schooleigen vademecum te ontwikkelen, maken de leraren de inhoudelijke verticale leerlijnen zichtbaar. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De vakdeskundigheid, het engagement en de warme professionaliteit van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en op de studiehouding. Een positief leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. Ze respecteren hun leraren en werken actief en constructief mee. Om het enthousiasme en het probleemoplossend denken bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan verschillende wiskundewedstrijden.
	Waar nodig kunnen de leerlingen tijdens de middagpauze een beroep doen op de leraren voor meer uitleg of extra oefeningen. Tal van remediëringsinitiatieven ondersteunen de leerlingen met studieproblemen.
	De vakgroep laat de curatieve leerbegeleiding en de inzet van ICT in de lessen over aan de professionaliteit van de individuele leraar. Hierdoor bestaan leraargebonden verschillen en zijn er voorbeelden van goede praktijk die de vakgroep niet multipliceert.
	Er zijn veelbelovende aanzetten tot activerende werkvormen en alternatieve evaluatievormen. Toch laat men soms kansen liggen om via realistische contexten of differentiërende, activerende en coöperatieve werkvormen de motivatie, de leerwinst en de taalverwerving bij de leerlingen te maximaliseren.

Deskundigheidsbevordering De formele vergaderingen vult de vakgroep aan met veel spontane contacten in de leraarskamer. De vakgroepwerking heeft een positieve impact op de evaluatie en de leerbegeleiding, maar vormt weinig meerwaarde op het vlak van kwaliteitsbewaking van het aanbod.

*Overleg
Vorming*

De leraren volgen regelmatig nascholingen. Ze multipliceren de input van individuele navorming. De impact ervan op de lespraktijk is leraarafhankelijk.

4.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de
Doelgerichtheid gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen.

De VOET-visie van de school is geënt op het pedagogisch project, waarin 'leren leren' centraal staat. 'Leren leren' kreeg de afgelopen jaren prioriteit binnen het VOET-beleid van de school. Dit uit zich in een afzonderlijke visietekst, professionaliseringstraject en actieplan 'leren leren'. Deze doelgerichte aanpak heeft de school recent ook toegepast op de vakoverschrijdende eindtermen ICT en 'socio-culturele samenleving'.

De school heeft lang gezocht naar een gebruiksvriendelijk registratiesysteem om de VOET-input vanuit projecten, seminaries en vakken te inventariseren. Nu de registratie op punt staat, wil de school haar planning meer laten vertrekken vanuit de analyses van deze gegevens. Op die manier wil ze eventuele hiaten en overlap beter beheren en een planning op langere termijn opstellen. Via het registratiesysteem hoopt ze een duidelijk zicht te krijgen op de specifieke noden van de verschillende graden en onderwijsvormen (aso, bso en tso).

In de toekomst wil ze de vakoverschrijdende eindtermen met betrekking tot technisch technologische vorming voor de aso-leerlingen van de tweede en derde graad nog meer onder de aandacht brengen.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Het directieteam, de graadcoördinatoren en een administratief medewerker verantwoordelijk voor alle aspecten van de VOET-registratie voeren het VOET-beleid. Zij werken de strategie en planning uit en bewaken de thema's van de projectdagen.

De school zorgt met de vele initiatieven, projecten en seminaries voor de brede harmonische vorming van al haar leerlingen. Heel wat leraren zijn actief betrokken bij één of meerdere van deze activiteiten.

Voor leren leren, ICT en VOET-registratie biedt de school ondersteuning om leraren verder te professionaliseren.

De school communiceert regelmatig over VOET. Ze probeert hierbij zowel leerlingen, ouders als leraren te bereiken. In het schoolboekje 'Hand in Hand' geven leerlingen regelmatig hun reflecties over schoolinitiatieven en projecten.

Door het geheel van deze aanpak is er sprake van een tamelijk breed draagvlak voor het werken aan de VOET.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch.

De school evalueert een aantal aspecten van de VOET-initiatieven via de betrokken leraren en af en toe via de leerlingen. Vanuit de inventarisatie van de VOET heeft de school een duidelijk overzicht gecreëerd, maar het wordt nog weinig gebruikt voor bijstellingen.

De school volgt de doeltreffendheid van de VOET-inspanningen binnen de vakken niet systematisch op. De opvolging maakt deel uit van de kwaliteitsbewaking van de leerplanrealisatie in het algemeen en ligt vooral in handen van de vakgroepen of individuele leraren. De doorlichting van de vakken toont een wisselende invulling aan.

Ontwikkeling Directieleden, graadcoördinatoren en medewerkers volgden nascholingen rond VOET. De school deed een beroep op de pedagogische begeleiding en externe deskundigen. Er is aandacht voor VOET via pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen.

De interne professionaliseringsinitiatieven voor het hele team hadden betrekking op de geactualiseerde VOET en het uittesten van VOET-registratiesystemen. Werkgroepen rond specifieke VOET-thema's zoals gezondheid en ICT zorgen voor een ontwikkelingsdynamiek bij de betrokken leraren.

Het stimuleren van vakgroepen om na te denken over leren leren en ICT aan de hand van het VOET-kader bracht een wisselende professionaliseringsdynamiek binnen de vakgroepen op gang.

Uitvoering
Sociorelationele ontwikkeling Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De aandacht voor relaties, interacties en kunst en cultuur zit ingebakken in het pedagogisch project.

Elke graad heeft specifieke projecten die een brede invulling geven aan deze context. Zo zijn er in de eerste graad de Brugdagen, in de tweede graad de projectweek 'relationele vorming' en in de derde graad de seminaries communicatieve vaardigheden. Lovenswaardig zijn de structureel ingebouwde functioneringsgesprekken met alle leerlingen. Naast de graadprojecten zijn er ook de schoolprojecten zoals de projectdag 'Samen goed in ons vel'. Ook verschillende vakken bieden een bijdrage voor deze context.

**Socio-economische
samenleving**

De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school brengt de leerlingen in contact met welzijn en welvaart in de wereld via diverse sociale- en welzijnsacties en internationale projecten. Via een aantal vakken en de GOK-werking wil de school de financiële geletterdheid en het budgetbeheer bij haar leerlingen verbeteren.

De specificiteit van een groot deel van de studierichtingen binnen de economische sector, zorgt ervoor dat de context ingevuld wordt via een aantal vakken.

Voor een deel van de aso-leerlingen zoekt de school momenteel een vervangend project voor het stopgezette project 'Wereld aan je voeten'. Dit laatste gaf de voorbije jaren een brede invulling aan deze context. In de derde graad kiezen leerlingen voor een aantal seminaries die hen inzichten geven in de voortdurende transitie van de economie, waardoor er niet altijd een sluitende garantie is dat alle leerlingen met de thema's voldoende in aanraking komen.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft vrij recent een heuse ommezwaai gemaakt. Dit manifesteert zich vooral in een systematische en gestructureerde benadering en invulling van alle beleidsmatige aspecten voor BVH. Het geheel resulteert in het adequaat catalogiseren van zowel geschreven als digitale documenten, zodat ten aanzien van elke vraag en situatie snel en doeltreffend actie kan ondernomen worden.

Het globaal preventieplan wordt op heden vastgelegd in een digitaal document dat houvast biedt voor een langetermijnplanning alsook voor het filteren van het jaarlijks actieplan. Beide plannen zetten de prioritairpunten goed in de focus en ondersteunen de procesmatige benadering. De plannen zijn onderwerp van gesprek en consensus in het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) en daar waar nodig in overleg met het schoolbestuur. De school voorziet jaarlijks in een doordachte financiële injectie en de financiële rubriek voor BVH is momenteel opgenomen in de boekhouding van de school. Omwille van het totaaloverzicht verdient het aanbeveling om ook de rubriek financiën in het jaaractieplan op te nemen.

In de algemene vitalisering van de communicatie op school is ook het verstrekken van info rond BVH daadwerkelijk opgenomen. Zo vormt BVH een item binnen de digitale berichten voor het personeel alsook een onderwerp tijdens de personeelsvergaderingen. Inspraak wordt verleend door het kenbaar maken van de agendapunten die in het Comité zullen besproken worden. Voorts zijn in het programma aanvangsbegeleiding voor nieuwe leraren momenten ingebouwd om BVH op school bij de nieuwe collega's te introduceren.

De schoolleiding en de preventieadviseur spannen zich ook in voor het welbevinden van het onderhoudspersoneel. Dit vindt onder meer zijn beslag in goed uitgewerkte onderhoudsprogramma's voor de betrokkenen waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige en haalbare taakbelasting. In overleg tussen de schoolleiding en de preventieadviseur worden onder meer via regelmatige rondgangen gegevens verzameld om BVH te evalueren en bij te sturen. Een recent initiatief met een digitaal meldingsticket vindt ingang en stimuleert de participatie van het personeel t.a.v. BVH.

De verslaglegging van de vergaderingen CPBW is kwaliteitsvol. Ze leveren een goed beeld op van het dynamisch beleid voor BVH. De samenstelling van het comité is relevant en evenwichtig, ook vanuit de samenwerking met het basisonderwijs. Melding van ongevallen en incidenten vormen een agendapunt bij de vergaderingen CPBW. De preventieadviseur volgde de nodige vorming gekoppeld aan een ernstige taakbemannings en individuele vervolgstudie van de diverse segmenten van het beleid voor BVH.

Het aankoop- en indienststellingsbeleid zit in een fase van ombuigen naar een sterkere procesflow. Vanuit de schoolleiding en de dienst preventie is algemeen een soliede attitude aanwezig voor een systematische risicobeheersing.

De leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel voldoen aan de comfortvoorwaarden. De lokalen zijn voldoende ruim, de plafondhoogte voldoet in alle lokalen en zowel de verluchting als de verlichting zijn goed. Het schoolmeubilair is degelijk en ergonomisch. Dit geldt evenwel niet voor het schoolmeubilair in de wetenschapslokalen.

De toegang tot de blokken met leslokalen zijn voorzien van een hellend vlak voor personen met beperkte mobiliteit. Er is voldoende beveiliging voorzien aan de hellingen, trappen alsook hoger gelegen vlakken.

De school is in het bezit van een actueel brandpreventieverslag. De opmerkingen uit dit verslag zijn in het jaaractieplan opgenomen. Voorts is heel binnenkort een vormingssessie gepland voor een zevenkoppig brandinterventieteam. Er worden voldoende evacuatieoefeningen gehouden waarna deze geëvalueerd worden door alle betrokkenen alsook geanalyseerd worden binnen het Comité.

De controle van de brandblusapparaten gebeurt volgens de vastgelegde wettelijke termijnen. Documentenstudie toont aan dat de verwarmingsinstallaties, zowel gas als stookolie, overeenkomstig de vastgestelde termijnen worden gecontroleerd door bevoegde instanties. De school beschikt over een asbestinventaris en werkt samen met gespecialiseerde diensten voor het weghalen van asbest indien zich binnen een bouwphase aandient.

Veiligheidsverlichting en pictogrammen zijn juist aangebracht, waarbij een aantal recent vernieuwd werden.

Zowel voor de laag- als hoogspanningsinstallatie zijn keuringsverslagen voorgesteld. De communicatie en berichtgeving van een van de keuringsinstanties is bedenkelijk.

Er is een inventaris beschikbaar van de producten met gevaarlijke eigenschappen. In de chemielokalen worden persoonlijke beschermingsmiddelen voor alle leerlingen ter beschikking gesteld.

Inzake het omgaan met levensmiddelen kan de school de nodige toelatingen afgeleverd door het FAVV voorleggen en de principes van Goede Hygiëne Praktijken worden in gerespecteerd.

Het beperkt aantal toiletten voor jongens werd tijdens de schooldoorlichting gedetecteerd. Inmiddels heeft de school een oplossing voor deze problematiek voorgelegd. Het onderhoud van de toiletten is goed en met een grote regelmaat in samenhang met een duidelijke planning van het ondersteunend personeel. Voorts zijn bij het personeel voldoende gebrevetteerde hulpverleners gekoppeld aan een permanentie van minstens een aanwezige hulpverlener. Er is een nieuw en ruim verzorgingslokaal ingericht met de nodige voorzieningen en dit in de directe omgeving van toezichthoudende personeelsleden. Een register met uitgevoerde interventies eerste hulp is aanwezig.

Het verder aanscherpen van de attitude voor netheid en respect bij sommige leerlingen blijft een noodzaak.

Finaal kan gesteld worden dat het kwaliteitsvol behartigen van het beleid voor BVH reeds verankerd zit in een traditie en deel uitmaakt van de schoolcultuur. De beroepsernst van de preventieadviseur stimuleert de hele werking en moedigt aan tot participatie. De recente transpositie naar een sterker gestructureerde werking gekoppeld aan het inzetten van de digitale mogelijkheden biedt de nodige garanties voor het verderzetten van een toekomstgericht beleid voor BVH, in het belang van de hele school. Het geheel resulteert in een gunstig advies voor BVH.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school concretiseerde haar pedagogisch project in een visie op zorg, met aandacht voor zowel leerlingen met leernoden als voor leerlingen die extra uitdaging zoeken. Vanuit een globale visie op leerlingbegeleiding koppelt de school de leerzorg aan de socio-emotionele begeleiding, aan de studieloopbaanbegeleiding en aan haar gelijke onderwijskansenbeleid (GOK). De verschillende initiatieven vormen een samenhangend leer- en zorgsysteem. Een geëngageerd team van graadcoördinatoren en leraren geeft het geheel in nauwe samenwerking met de schoolleiding doelgericht vorm. De taken en de verantwoordelijkheden van de coördinatoren, de studiecoach, het lerarenteam en het CLB zijn transparant. De betrokkenheid van alle personeelsleden maakt een gemeenschappelijke doelgerichtheid zichtbaar.

Het vertrekpunt van het zorgbeleid is de brede basiszorg voor alle leerlingen. De schoolleiding geeft prioriteit aan een veilig leerklimaat en een respectvol leefklimaat als beginvoorwaarden voor de ontwikkeling van iedere leerling. De school verzamelt relevante gegevens over de schoolloopbaan en de specifieke leerbehoeften van nieuwe leerlingen. Die informatie wordt permanent en consciëntieus geüpdatet met het oog op verhoogde zorg voor leerlingen die daar nood aan hebben.

Ondersteuning De leerbegeleiding is sterk verankerd in de dagelijkse schoolwerking. De schoolleiding zet in op een cultuur van interne samenwerking en competentiedeling. De school communiceert via verschillende kanalen over haar zorgbeleid.

De leerbegeleiding op schoolniveau is uiterst kwaliteitsvol georganiseerd. Het leerlingenoverleg vindt frequent plaats en besteedt aandacht aan problemen en positieve mogelijkheden. De school betreft alle relevante partners bij het leerlingenoverleg, met een actieve inbreng van de leerling, de ouders, het CLB en de GON-begeleiders (Geïntegreerd Onderwijs). De warme professionaliteit van de graadcoördinatoren en van de studiecoach is een voorbeeld van goede praktijk.

Het schoolteam biedt een brede basiszorg aan alle leerlingen. Een waaier aan initiatieven draagt bij tot de preventieve leerbegeleiding: integratie van 'leren leren' in de vakken, avondstudie, aanduiden van een peter/meter voor instromers, publicatie op de elektronische leeromgeving van vakafspraken, leerstofoverzichten, een verklarende woordenlijst van de instructietaal en correctiesleutels, enzovoort. De individuele gesprekken met leerlingen ('functioneringsgesprekken') zijn driemaal per jaar een zinvol feedbackmoment voor zowel leerling als leraar.

Voor de curatieve leerbegeleiding kunnen de leerlingen bij alle leraren terecht voor een extra woordje uitleg. Bij tegenvallende toetsresultaten kunnen de leerlingen rekenen op vakgebonden remediëring door de leraar. Een studiecoach biedt individuele remediëring van studie- en planningsvaardigheden. Door de beginsituatie en de diverse begeleidingsinitiatieven nauwkeurig in het leerlingvolgsysteem te registreren, beschikt de klassenraad over een waardevol instrument om de individuele leerbegeleiding aan te sturen.

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften bestaat een aantal begeleidingsplannen die de coördinatoren individualiseren en aan de leraren communiceren. De school werkt constructief samen met de ouders en met het CLB om differentiërende, remediërende, compenserende en dispenserende maatregelen te nemen op maat van de leerling.

Aan leerlingen die extra uitdagingen zoeken, biedt de school een gevarieerd gamma aan activiteiten en leerkanalen: koor, toneel, informatica-cursussen, sportactiviteiten, seminaries, lessen wiskunde en SEI (socio-economische initiatie) in het Frans, enzovoort.

De schoolleiding laat de vakgebonden preventieve leerbegeleiding over aan de professionaliteit van de individuele leraren. Er zijn weinig afspraken op school- of vakgroepniveau, waardoor er significante verschillen bestaan in de aanpak en de kwaliteit van de leerbegeleiding in de klaspraktijk. Voor een grote groep leraren blijft het een uitdaging om activerende, differentiërende en coöperatieve werkvormen in te zetten om een krachtige leeromgeving te realiseren.

Doeltreffendheid De school heeft oog voor de studieloopbaan van iedere leerling en toetst daar de zorginitiatieven aan af. Ook de individuele gesprekken met leerlingen leiden tot zinvolle reflectie door het schoolteam. De klassenraad detecteert stelselmatig lage leerlingenresultaten en koppelt daaraan acties. Hij evalueert in samenspraak met de graadcoördinatoren en het CLB de individuele zorginitiatieven en stuurt bij waar nodig. De leraren ervaren deze werkwijze als doeltreffend en ondersteunend.

De school beschikt echter niet over een kwaliteitssysteem om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding op klasniveau na te gaan. Voor de vakgebonden leerbegeleiding bestaat geen systematische evaluatie of opvolging.

De school besteedt structureel aandacht aan het taalbeleid, vanuit de visie dat taalcompetentie van grote invloed is op het schools, professioneel en maatschappelijk functioneren. Een verdienstelijke werkgroep coördineert een aantal activiteiten om de leraren te stimuleren aandacht te besteden aan het Nederlands. De school organiseert taaltesten bij het begin en het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad en in het tweede leerjaar in dezelfde graad. In de meeste klassen koppelt ze daar systematisch remediëringstrajecten aan tijdens een tweewekelijks uur, afgewisseld met 'leren leren' om de twee weken. In de klassen met de opties Latijn en Moderne wetenschappen gebeurt de remediëring tijdens de lessen Nederlands. Via posters in de klassen verspreidt de werkgroep een aantal didactische, talige tips. Het is de bedoeling om in de toekomst meer aandacht op te eisen voor die tips via nieuwsschermen. Ook de aandacht voor de opvolging van de taalscreening zal in de toekomst gestimuleerd worden aan de hand van observatiefiches, opdat niet enkel vooral taalleraren, maar ook zaakleerkrachten de nodige aandacht besteden aan het taalniveau van de individuele leerlingen.

Ontwikkeling Recente bijsturingen en nieuwe initiatieven illustreren de taakbetrokkenheid en de ontwikkelingsbereidheid van het schoolteam. De school creëert ruime kansen voor externe navorming en het delen van interne expertise. De school staat open voor feedback van competentiebegeleiders, van het CLB en van de GON-begeleiders. Ze werkt frequent samen met de pedagogische begeleidingsdienst om de leerbegeleiding permanent te actualiseren.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft haar visie op evalueren vertaald in een aantal inhoudelijke en organisatorische krachtlijnen. Zo kiest zij in de B-stroom en het bso voor permanente evaluatie, aangevuld met summatieve toetsen. Ook in de A-stroom en in aso en tso worden een aantal vakken of vakonderdelen permanent of gespreid geëvalueerd. De verhouding tussen dagelijks werk en examens verschilt naargelang van de graad en de onderwijsvorm. In de eerste graad bedraagt het aandeel van het dagelijks werk de helft, in de tweede graad en in de derde graad tso is dat een derde en in de derde graad aso nog een vierde.

Er zijn schoolbrede afspraken over de evaluatie van de onderzoekscompetentie (OC) in het aso en van de geïntegreerde proef (GIP) en de stage in bso en tso. De school evalueert de vakgebonden attitudes via een percentage van het dagelijks werk, afhankelijk van de graad en onderwijsvorm. Voor de evaluatie van de leefattitudes hanteert de school een systeem van 'functioneringsgesprekken', waarbij de klasleraar op geregelde tijdstippen met elke leerling in dialoog gaat.

De deliberaties zijn gebaseerd op het globale beeld van de leerling, veeleer dan op vastgelegde deliberatiecriteria. De deliberatievraag is prospectief.

De school geeft regelmatig feedback door middel van verschillende soorten rapporten en op oudercontacten. Tussendoor kunnen leerlingen en ouders het digitaal puntenboek raadplegen.

Ondersteuning De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ook ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Het beleid rekent op de professionaliteit van de leraren om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de schoolvisie en -afspraken, en om de leerplangerichtheid en validiteit ervan te bewaken. Ze worden wel aangemoedigd om in het geval van parallelklassen gelijkgerichte toetsen en examens op te stellen, en die van elkaar te verbeteren.

De leraren bespreken de leerlingenresultaten op regelmatige basis tijdens de begeleidende klassenraden. Die worden grondig voorbereid door de klasleraren. Standaardformuleringen voor remediëring en tips voor rapportcommentaren moeten de kwaliteit van de feedback na een klassenraad verhogen.

Doeltreffendheid Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leraren er behoorlijk tot goed in slagen de schoolvisie en -afspraken in hun evaluatiepraktijk te concretiseren en de validiteit te bewaken. Wat de leerplangerichtheid betreft zijn er nogal wat verschillen tussen en binnen de vakgroepen. Ook het evalueren van de vakattitudes loopt niet overal van een leien dakje: sommige van de geëvalueerde attitudes blijken veeleer onder de noemer 'leefattitudes' te vallen, en de objectiviteit en transparantie van de evaluatie ervan is niet altijd gegarandeerd.

De mate waarin evaluatiegegevens gebruikt worden om de onderwijspraktijk bij te sturen en waar nodig te differentiëren verschilt sterk tussen onderwijsvormen, graden, vakken en leraren. Ook de schoolleiding gebruikt de evaluatiegegevens slechts zelden om leraren hun onderwijspraktijk, evaluatiepraktijk of leerbegeleiding in vraag te doen stellen. Recentelijk is zij wel begonnen met een analyse van data om de pijnpunten bij de overgang van de eerste naar de tweede graad bloot te leggen.

De B- en C-attesten worden voldoende gemotiveerd, en zijn goed onderbouwd. De rapportcommentaren en remediëeringsvoorstellen zijn over het algemeen voldoende leerondersteunend geformuleerd. Uitgestelde beslissingen komen nog bijna uitsluitend voor in uitzonderlijke en individuele gevallen.

Ontwikkeling De schoolleiding is zich bewust van de noodzaak om de evaluatiepraktijk op een aantal vlakken bij te sturen. Zij verkiest echter een globale aanpak dat men in een traject wil uitwerken. De ervaring die de school de voorbije jaren opdeed met het competentiegericht evalueren in bso zal hierbij ongetwijfeld inspirerend werken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het algemeen beleid wordt gevoerd door een algemeen directeur, een pedagogisch directeur en een adjunct-directeur. Deze samenstelling is doordacht uitgetekend en uitgewerkt met een evenwichtig en goed afgestemd takenpakket. Binnen de beleidsvoering is er wekelijks overleg waarbij de beleidslijnen uitgezet en besproken worden.

De dynamische beleidsvoering gebeurt vanuit een schoolwerkplan dat recent in een vernieuwde format is vastgelegd. Dit plan vermeldt de ankerpunten van de schoolwerking, die volgens een cyclisch principe zijn ingeschreven. Deze totaalpartituur wordt overspannen door zowel de algemene visie als het pedagogisch project van de school. Deze partituur is heel uitgebreid en kan nog winst boeken door een sterkere en haalbare fasering in te bouwen. Zowel uit het schoolwerkplan als uit de gesprekken blijkt dat het samen leven en leren van de eerste graad en de drie onderwijsvormen een evidente pijler en fundament van de schoolwerking vormt.

Het leiderschap kenmerkt zich door een goede samenwerking met het schoolbestuur waardoor belangrijke keuzes en beslissingen voor de school van vandaag en morgen gezamenlijk besproken worden.

Het directieteam maakt werk van een participatief beleid, wat zich onder meer manifesteert in het veelvuldig overleg met de drie graadcoördinatoren. Dit coördinatietrio geeft zo het algemeen beleid mee vorm en staat mee in voor de dagelijkse werking van de school en in het bijzonder voor de leerlingenbegeleiding. Voorts ondersteunen de pedagogische raad en talrijke werkgroepen inhoudelijk en organisatorisch het schoolbeleid bij de realisatie van het pedagogisch project. Het directieteam kiest uitdrukkelijk voor een laagdrempelig en toegankelijk beleid. Op deze manier slaagt de schoolleiding erin de betrokkenheid en het engagement van het schoolteam te stimuleren en haar waardering hiervoor te uiten.

Visieontwikkeling De school profileert zich in haar pedagogisch project uitdrukkelijk als een christelijke school en engageert zich om vanuit een franciscaanse esprit kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. De schoolleiding heeft in samenwerking met tal van werkgroepen een visie uitgeschreven voor nagenoeg alle facetten van het schoolleven. De teksten zijn veelal het resultaat van een aanzienlijk traject dat collectief door een of meerdere werkgroepen werd afgelegd. De uitgewerkte visie getuigt van de zin voor reflectie waarbij veel toekomstgericht denkwerk gebeurt om nieuwe onderwijstendensen af te wegen en te implementeren. Evenzeer weerspiegelt de visie het engagement om de leerlingen weerbaar en verantwoordelijk te maken voor de samenleving van vandaag en morgen. Dit laatste geldt in ruime mate voor alle aspecten van zorg met onder meer het concretiseren van verbindende of geweldloze communicatie via goedgekozen initiatieven. Bij een aantal uitgeschreven visieteksten is de ruime participatie aan onderwijskundige internationaliseringsprojecten merkbaar.

Ook de jarenlange werking gelijke onderwijskansen (GOK) is een grondtoon die in de kerngedachte van de school doorklinkt. De schoolleiding koppelt aan de visieteksten meestal een concretiseringsplan. De communicatie daarover is goed en nodigt het schoolteam uit tot engagement. Ook de communicatie met ouders over de aspecten van het schoolleven die voor hen belangrijk zijn, krijgt ruime aandacht.

- Besluitvorming** De besluitvorming is stevig verankerd in de beleidsvoering van de school. De officiële participatieorganen functioneren conform de regelgeving. Het lerarenteam is bij het beleid betrokken via de personeelsvergaderingen en elke leraar neemt deel aan één of meerdere werkgroepen. De algemene directeur streeft naar een evenwichtige en haalbare lerarenparticipatie, wat overigens een onderwerp vormt tijdens de functioneringsgesprekken. De laagdrempelige schoolleiding zorgt ervoor dat de leraren zich sterk betrokken voelen bij hun school.
- De leerlingen krijgen inspraak via de schoolraad en de leerlingenraad. Deze laatste is goed uitgewerkt met het oog op een evenwichtige verhouding van zowel de eerste graad als de drie onderwijsvormen. Een aantal leraren ondersteunt de werking van de leerlingenraad en het geheel resulteert in een brede waaier van initiatieven die variëren van meedenken aan de invulling van actief en actueel onderwijs tot ontspannende activiteiten. De besluitvorming situeert zich ook op het vlak van de brede en harmonische vorming, zoals het meedenken over de invulling van de talrijke middagactiviteiten en het aanbod voor sport op school.
- Voorts is er een actieve ouderraad die een inbreng heeft bij bepaalde onderwijskundige facetten en de doorvoering van nieuwe initiatieven. Recent heeft de school de communicatie met de ouders opnieuw gescreend en enkele nieuwe mogelijkheden uitgewerkt.
- Kwaliteitszorg** De schoolleiding interpreteert kwaliteitszorg sinds een ruim aantal schooljaren als een belangrijke toetssteen van haar algemeen beleid. Zo liet de school onlangs een kwaliteitszorgmeting uitvoeren en gebruikt onder meer deze resultaten om items te kiezen waarop de kwaliteitszorg toegepast kan worden. Kwaliteitszorg vormt een vrij frequent onderwerp van gesprek binnen het directieteam alsook het zoeken naar intensifiëring van dit gegeven. Zo is er een jaarplan kwaliteitszorg uitgewerkt dat gefaseerd de gekozen kwaliteitszorgitems voorstelt. Opmerkelijk daarbij is de invoering van een jaarverslag waarin de kwaliteit van de hele schoolwerking gebald wordt gepresenteerd. Opmerkelijk is voorts de opstart van de werkgroep datageletterdheid met als doel het uitwerken van een project om dit nieuw gegeven ingang te doen vinden en zo de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren. Zo wil men onder meer datageletterdheid benutten om de resultaten van de oud-leerlingen diepgaander te analyseren en, indien nodig, bepaalde zaken bij te sturen. Om de ruime kwaliteitszorgopdracht te ondersteunen is een kwaliteitscoördinator aangesteld. De werking kenmerkt zich door een sterke aandacht voor de cyclische structuur van de processen. Dit reflecteert zich in de diverse instrumenten die de kwaliteitscoördinator ontwikkelde.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor bedrijfseconomie in tso derde graad, in de studierichting Boekhouden-informatica.
- Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het creëren van een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- De betrokkenheid en het engagement van het schoolteam.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- De schoolloopbaanbegeleiding.
- De brede en harmonische vorming.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doelgericht en toegankelijk leiderschap.
- Het levendig houden van het pedagogisch project.
- De warme professionaliteit van de graadcoördinatie.
- De ontwikkelingsdynamiek van de schoolleiding.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een doordachte implementatie van de evaluatiepraktijk.
- Het creëren van een krachtige leeromgeving in een aantal doorgelichte vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de kwaliteitszorg op vakniveau.
- Het bewaken van een beheersbare taaklast.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gino MALFAIT de inspecteur-verslaggever	Marijke LYBAERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	